

Standardy Ochrony Małoletnich obowiązujące w Zespole Szkół Ponadpodstawowych im. inż. Józefa Marka w Mszanie Dolnej

Wstęp

Dobro i bezpieczeństwo małoletnich w szkole jest priorytetem wszelkich działań podejmowanych przez nauczycieli i pracowników. Każdy uczeń ma być traktowany z szacunkiem, z uwzględnieniem jego potrzeb. Pracownicy realizując zadania szkoły, działają w ramach obowiązującego prawa, wewnętrznych przepisów oraz w ramach posiadanych kompetencji. Niedopuszczalne jest, by pracownik szkoły stosował wobec małoletniego jakiegokolwiek formy przemocy.

Rozdział I Objaśnienia terminów

§ 1.

1. **Dyrektor szkoły** – osoba pełniąca funkcję dyrektora szkoły.
2. **Osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Dzieci Przed Przemocą** – pracownik wyznaczony przez Dyrektora Szkoły, który sprawuje nadzór nad realizacją Standardów w placówce.
3. **Pracownik szkoły** – osoby zatrudnione na umowę o pracę/umowę cywilnoprawną lub wykonujące zadania zlecone na terenie szkoły na mocy odrębnych przepisów (praktykanci, wolontariusze, pielęgniarki, inne osoby).
4. **Małoletni** – każda osoba do ukończenia 18. roku życia.
5. **Opiekun małoletniego** – osoba uprawniona do reprezentacji małoletniego, w szczególności jego przedstawiciel ustawowy (rodzic/opiekun prawny) lub inna osoba uprawniona do reprezentacji na podstawie przepisów szczególnych lub orzeczenia sądu (w tym: rodzina zastępcza).
6. **Zgoda opiekuna dziecka** – zgoda co najmniej jednego z opiekunów dziecka.
7. **Krzywdzenie małoletniego** – każde zamierzone lub niezamierzone działanie oraz zaniechanie działań ze strony rodzica/opiekuna prawnego, pracownika szkoły lub rówieśnika, które ujemnie wpływa na rozwój fizyczny lub psychiczny małoletniego. Przyjmuje formy przemocy fizycznej, emocjonalnej/psychicznej, seksualnej, zaniedbania.
8. **Przemoc fizyczna** – wszelki rodzaj działania wobec małoletniego, które powoduje urazy na jego ciele, np. bicie, szarpanie, popychanie itp.
9. **Przemoc emocjonalna/psychiczna** – naruszanie godności osobistej ukierunkowanej na wyrządzenie szkody psychicznej poprzez m.in. poniżanie, wyzywanie, wyśmiewanie, krytykowanie, straszenie, emocjonalne odrzucanie, lekceważenie, zastraszanie, nieposzanowanie potrzeb, nadmierne wymagania w stosunku do wieku i możliwości psychofizycznych dziecka itp.
10. **Przemoc seksualna** – każde zachowanie osoby dorosłej, które prowadzi do seksualnego zaspokojenia potrzeb kosztem małoletniego. Wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowania z kontaktem fizycznym (np. dotykanie małoletniego, współżycie z małoletnim) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie małoletniemu materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm) itd.
11. **Przemoc rówieśnicza** – wszelkie nieprzypadkowe akty godzące w wolność osobistą

- jednostek lub przyczyniające się do fizycznej, a także psychicznej szkody osoby, wykraczające poza społeczne zasady wzajemnych relacji.
12. **Zespół interwencyjny** – grupa złożona z pedagoga/psychologa, wychowawcy, wybranych nauczycieli podejmująca się współpracy celem udzielenia pomocy dziecku dotkniętemu problemem krzywdzenia.
 13. **Osoba odpowiedzialna za bezpieczeństwo w sieci** – wyznaczony przez dyrektora szkoły pracownik, sprawujący nadzór nad korzystaniem z Internetu i bezpieczeństwem małoletnich w sieci.
 14. **Zespół ewaluacyjny** – grupa wybranych nauczycieli/pedagog/psycholog dokonujący oceny funkcjonalności i przydatności dokumentu w szkole.
 15. **Dane osobowe małoletniego** to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację.

Rozdział II

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między pracownikiem szkoły/ osobą dorosłą mającą kontakt z małoletnim a małoletnim oraz zachowania niedozwolone wobec małoletnich

§ 2.

1. Dyrektor szkoły przed nawiązaniem stosunku pracy otrzymuje od każdego pracownika/praktykanta zaświadczenie o niekaralności oraz sprawdza dane z Rejestru Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym.
2. W przypadku zatrudnienia osoby na stanowisku pedagogicznym w tym praktykantów, dyrektor szkoły uzyskuje informacje o osobie z Rejestru Orzeczeń Dyscyplinarnych dla Nauczycieli.
3. Dyrektor szkoły zapewnia swoim pracownikom edukację na temat ochrony małoletnich przed krzywdzeniem i pomocy małoletnim w sytuacjach zagrożenia, w zakresie:
 - a) rozpoznawania symptomów krzywdzenia małoletnich;
 - b) procedur interwencji w przypadku podejrzeń krzywdzenia;
 - c) odpowiedzialności prawnej pracowników placówki, zobowiązanych do podejmowania interwencji.

§ 3.

1. Wszyscy pracownicy szkoły znają treść dokumentu Standardów ochrony małoletnich i stosują je w codziennej pracy.
2. Dyrektor szkoły monitoruje działania swoich pracowników w celu zapobiegania krzywdzeniu małoletnich.
3. Pracownicy szkoły w codziennych kontaktach z uczniami kierują się następującymi zasadami:
 - a) osoba dorosła/pracownik szkoły szanuje małoletniego;
 - b) osoba dorosła/pracownik szanuje prawo do prywatności małoletniego, jeżeli konieczne jest odstępnie od zasady poufności, aby chronić ucznia należy wyjaśnić mu to, a jeśli pojawi się konieczność porozmawiania z uczniem na osobności należy zachować zasadę otwartych drzwi albo za zgodą małoletniego rozmowę należy przeprowadzić w obecności innego pracownika (nie dotyczy pomocy psychologicznej – pedagogicznej oraz zajęć indywidualnych)
 - c) osoba dorosła/pracownik szkoły uwzględnia indywidualne potrzeby małoletniego;
 - d) osoba dorosła/pracownik szkoły nie wyraża krytycznych, ośmieszających opinii, uwag i sądów wobec małoletniego;
 - e) osoba dorosła/pracownik szkoły w żaden sposób nie dyskryminuje małoletniego;
 - f) osoba dorosła/pracownik szkoły nie wykorzystuje przewagi fizycznej wobec

małoletniego.

Rozdział III

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletnich

§ 4.

1. Każdy pracownik szkoły posiada wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwraca uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia małoletniego.
2. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Dzieci Przed Przemocą podejmuje rozmowę z rodzicami/opiekunami prawnymi, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania dla siebie pomocy.
3. Pracownicy monitorują sytuację i dobrostan małoletniego.
4. W przypadku, gdy do zidentyfikowania czynników ryzyka dochodzi przez osobę dorosłą niebędącą pracownikiem, należy poinformować o tym dyrektora oraz osobę odpowiedzialną za Standardy Ochrony Dzieci Przed Przemocą która na podstawie uzyskanych informacji będzie prowadziła niezbędne czynności o których mowa w ust.2.
5. Jeżeli zagrożone jest życie i zdrowie małoletniego, osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Dzieci Przed Przemocą wzywa pogotowie ratunkowe i policję oraz postępuje zgodnie z zaleceniami służb.

Rozdział IV

Procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego

§ 5.

W przypadku podejrzenia lub posiadania informacji przez pracownika, że małoletni jest krzywdzony przez rodzica/opiekuna/inną osobę dorosłą lub rówieśnika, pracownik ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji osobie odpowiedzialnej za Standardy Ochrony Dzieci Przed Przemocą, wychowawcy oraz dyrektorowi szkoły.

W sytuacji, gdy małoletni jest krzywdzony przez rodzica/opiekuna/inną osobę dorosłą

§ 6.

1. Osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Dzieci Przed Przemocą wzywa opiekunów małoletniego, którego krzywdzenie podejrzewa oraz informuje ich o podejrzeniu.
2. Osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Dzieci Przed Przemocą oraz wychowawca klasy diagnozują sytuację szkolną i rodzinną małoletniego na podstawie rozmów z nim, nauczycielami oraz rodzicami i sporządzają plan pomocy małoletniemu.
3. Powołany przez dyrektora szkoły zespół interwencyjny opracowuje plan pomocy małoletniemu, z którym zapoznaje pracowników szkoły.
4. Plan pomocy małoletniemu powinien zawierać wskazania dotyczące:
 - a. zidentyfikowanie czynników ryzyka;
 - b. podjęcia przez szkołę działań w celu zapewnienia małoletniemu bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej

- placówki;
 - c. wsparcia, jakie placówka zaoferuje małoletniemu;
 - d. zaproponowania rodzicowi/opiekunowi prawnemu specjalistycznej placówki pomocy, jeżeli istnieje taka potrzeba.
5. Pracownicy szkoły wdrażają działania pomocowe i profilaktyczne oraz je monitorują.

§ 7.

1. Osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Dzieci Przed Przemocą informuje rodziców/opiekunów prawnych o obowiązku zgłoszenia przez placówkę podejrzenia krzywdzenia małoletniego do odpowiedniej instytucji (prokuratura/policja lub sąd rodzinny, zespół interdyscyplinarny – procedura „Niebieska Karta” – w zależności od zdiagnozowanego typu krzywdzenia i skorelowanej z nim interwencji).
2. Po poinformowaniu rodzica/opiekuna prawnego dyrektor szkoły składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury/policji i/lub wnioski o wgląd w sytuację rodziny do sądu rodzinnego oraz przesyła formularz „Niebieska Karta – A” do zespołu interdyscyplinarnego.
3. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w punkcie 2.

W sytuacji gdy małoletni jest krzywdzony na terenie szkoły przez pracownika

§ 8.

1. Każdy pracownik szkoły, który zauważy negatywne zachowania innego pracownika w stosunku do małoletniego, ma obowiązek interwencji. Informuje o zajściu dyrektora szkoły, który przeprowadza z pracownikiem rozmowę analizując sytuację, ustala zasady eliminujące nieodpowiednie zachowania i sporządza notatkę służbową ze spotkania.
2. Każdy małoletni, który doświadczy krzywdzenia przez pracownika szkoły ma prawo do poinformowania dyrektora szkoły lub pedagoga/psychologa/wychowawcę/nauczyciela.
3. Dyrektor szkoły wraz z zespołem interwencyjnym opracowuje plan pomocy małoletniemu.
4. Zespół zapoznaje z planem pomocy małoletniemu pracowników szkoły.
5. Pracownicy szkoły wdrażają działania pomocowe i profilaktyczne oraz je monitorują.
6. Gdy zaplanowane działania nie przynoszą rezultatu, dyrektor podejmuje działania wynikające z Karty Nauczyciela lub Kodeksu Pracy.
7. Dyrektor, jeśli podejrzewa popełnienie przestępstwa, oprócz w/w, wszczyna procedury zewnętrzne: zawiadamia policję lub prokuraturę.
8. Plan pomocy małoletniemu musi pozostawać w zgodzie z aktualnie obowiązującymi przepisami prawa i musi zapewniać małoletniemu poczucie bezpieczeństwa oraz poszanowania jego godności.

W sytuacji gdy uczeń jest krzywdzony na terenie szkoły przez innego ucznia/uczniów - przemoc rówieśnicza

§ 9.

1. W przypadku zgłoszenia pracownikowi szkoły przemocy rówieśniczej sprawa jest kierowana do Osoby odpowiedzialnej za Standardy Ochrony Dzieci Przed Przemocą.
2. Należy odizolować małoletniego pokrzywdzonego od krzywdzącego/krzywdzących

- i zadbać o jego bezpieczeństwo.
3. Z małoletnim pokrzywdzonym pedagog/psycholog/wychowawca/dyrektor szkoły przeprowadza rozmowę, udzielając mu wsparcia.
 4. Z małoletnim krzywdzącym pedagog/psycholog/wychowawca/dyrektor szkoły przeprowadza rozmowę omawiającą jego zachowanie oraz informuje o konsekwencjach.
 5. Pedagog/psycholog szkolny wspólnie z wychowawcą klasy powiadamiają rodziców/opiekunów prawnych małoletniego krzywdzonego oraz rodziców/opiekunów prawnych małoletniego krzywdzającego.
 6. Powołany przez dyrektora szkoły zespół interwencyjny opracowuje plan pomocy małoletniemu krzywdzonemu oraz krzywdzącemu. Zespół zapoznaje z nim dyrektora szkoły oraz pracowników szkoły.
 7. Pracownicy szkoły wdrażają działania pomocowe i profilaktyczne i monitorują je.
 8. W sytuacji, gdy sprawca dopuścił się czynu karalnego powiadamiany jest dyrektor szkoły, a ten zawiadamia policję lub sąd rodzinny.
 9. Podejmowane działania w ramach interwencji muszą zapewniać małoletniemu poczucie bezpieczeństwa i poszanowania jego godności. W działaniach tych Zespół bierze pod uwagę incydentalność/powtarzalność zachowania sprawcy, analizuje pozycję pokrzywdzonego i sprawcy, bierze pod uwagę sytuację w kontekście środowiska rodzinnego, rówieśniczego pokrzywdzonego i sprawcy.

§ 10.

1. Z przebiegu każdej sytuacji w/w sporządza się notatkę służbową.
2. Z przebiegu każdej interwencji sporządza się protokół.
3. Wszystkie dokumenty dotyczące podejmowanych interwencji i wykaz spraw podjętych na terenie szkoły przechowywane są w imiennej teczce ucznia. Teczka znajduje u Osoby odpowiedzialnej za Standardy Ochrony Dzieci Przed Przemocą i jest należycie chroniona przed dostępem osób nieuprawnionych.

Rozdział V

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznego z dostępem do sieci Internet oraz zasady ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi w sieci Internet

§ 11.

1. Szkoła, zapewniając małoletnim dostęp do Internetu, podejmuje działania zabezpieczające przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, w szczególności instaluje i aktualizuje oprogramowanie zabezpieczające.
2. Placówka zapewnia dostęp do Internetu pod nadzorem nauczyciela na zajęciach lekcyjnych;
3. W przypadku dostępu realizowanego pod nadzorem nauczyciela, nauczyciel ma obowiązek informowania uczniów o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu. Nauczyciel czuwa także nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu przez uczniów podczas zajęć.
4. W przypadku znalezienia niebezpiecznych treści (treści pornograficzne, nielegalne oprogramowanie, oprogramowanie potencjalnie szkodliwe), które dostały się do komputerów, z których korzystają uczniowie, osoba odpowiedzialna za bezpieczeństwo w sieci ujawnia je i zgłasza dyrektorowi.
5. Osoba odpowiedzialna za bezpieczeństwo w sieci zabezpiecza dowody celem

- identyfikacji sprawcy.
6. W zależności od powagi czynu dyrektor szkoły zawiadamia policję, sąd rodzinny lub prokuraturę.
 7. Uczeń ma prawo korzystać na terenie szkoły z telefonu komórkowego oraz innych urządzeń elektronicznych zgodnie z ustalonymi zasadami.
 8. Poprzez pojęcie „inne urządzenia elektroniczne” rozumie się także tablet, kamerę, aparat cyfrowy, słuchawki, smart watch itp.
 9. Na terenie szkoły zakazuje się uczniom filmowania, fotografowania oraz utrwalania dźwięku na jakichkolwiek nośnikach cyfrowych bez zgody nauczyciela.

Rozdział VI Monitoring stosowania standardów

§ 12.

1. Dyrektor szkoły na bieżąco dokonuje oceny stopnia znajomości i poprawności stosowania „Standardów ochrony małoletnich”.
2. W celu oceny funkcjonalności i przydatności dokumentu w szkole prowadzone będzie badanie ewaluacyjne po upływie 2 lat od daty wdrożenia Standardów.
3. Ewaluację przeprowadza powołany przez dyrektora zespół ewaluacyjny na podstawie:
 - a) analizy dokumentów;
 - b) wywiadów z rodzicami i nauczycielami;
 - c) sondażu, z użyciem ankiety anonimowej.
4. Dyrektor szkoły dostosowuje do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami Standardy i ogłasza pracownikom placówki, uczniom i ich opiekunom nowe brzmienie Standardów.

Rozdział VII Udostępnianie, upowszechnianie „Standardów ochrony małoletnich”

§ 13.

1. Dokument „Standardy ochrony małoletnich” został opracowany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
2. Zapoznano z nim pracowników szkoły, rodziców/opiekunów prawnych uczniów oraz uczniów.
3. Dokument udostępniono na stronie internetowej szkoły oraz w sekretariacie oraz w pokoju nauczycielskim.

Rozdział VIII Przepisy końcowe

§ 14.

1. Standardy wchodzi w życie z dniem 15 sierpnia 2024 r.
2. Załącznik nr 1: Protokół interwencji w przypadku zastosowania procedury podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego

Załącznik nr 1

Protokół interwencji

1. Imię i nazwisko dziecka: Klasa
2. Data zgłoszenia
.....
3. Przyczyna/powód interwencji (forma krzywdzenia):
.....
.....
.....
4. Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia:
.....
5. Opis działań podjętych przez pedagoga/psychologa/wychowawcę
Data:
.....
Działanie (objęcie opieką małoletniego bezpośrednio po stwierdzeniu lub podejrzeniu
incydentu:
.....
.....
.....
.....
.....
.....
6. Spotkania z opiekunami dziecka
Data:
.....
Opis spotkania:
.....
.....
.....
7. Forma podjętej interwencji (np. zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa lub
inny rodzaj interwencji)
.....
.....
8. Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję) i data
interwencji
.....
.....
9. Zaplanowana pomoc psychologiczno – pedagogiczna (małoletniemu, jego rodzicom, innym
uczniom – jeżeli byli np. świadkami incydentu) zespołu nauczycieli i specjalistów
pracujących z uczniem w tym we współpracy z instytucjami zewnętrznymi
.....
.....
.....
10. Wyniki interwencji: działania organów wymiaru sprawiedliwości, jeśli szkoła uzyskała
informacje o wynikach /działania szkoły/działania rodziców
Data:
.....

Działanie:

.....
.....
.....
.....
.....

Imiona i nazwiska osób sporządzających protokół

Podpisy

1.
2.
3.

.....
.....
.....